

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Επένδυση σε εννέα τομείς

Βιολογικά τρόφιμα, θάλασσα, Υγεία, φαρμακευτικά προϊόντα, τεχνολογία της πληροφορίας, επικοινωνίες, ενέργεια, περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη, τομείς εθνικής προτεραιότητας

Της Σοφίας Στυλιανού
sstylianou@ergasiatora.gr

Η «γαλάζια οικονομία» μπορεί να αποτελέσει έναν από τους εθνικούς τομείς-«κλειδιά» για την ανάκαμψη της οικονομίας.

Αλλωστε είναι ένας τομέας που μπορεί να προσφέρει τόσο στην ανάπτυξη της έρευνας από τους επιστήμονες όσο και της καινοτομίας από τους επιχειρηματίες - πάντα σε αμοιβαία συνεργασία μεταξύ τους.

Ο καθηγητής Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Πειραιά, Βασίλης Τσελέντης, μας εξηγεί αναλυτικά σε ποιους τομείς θα μπορούσε να προσανατολιστούν η έρευνα και η καινοτομία στο θαλάσσιο περιβάλλον με αφορμή το Πρώτο Ελληνικό Φόρουμ Καινοτομίας, που διοργανώθηκε την περασμένη εβδομάδα:

1. Μελέτη των θεμάτων της βιοποικιλότητας της θάλασσας και των συστημάτων για την προστασία της, ώστε να βρεθούν νέα προϊόντα, για παράδειγμα φαρμακευτικά.

2. Έρευνα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων πάνω στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, πώς διαχειριζόμαστε τους πόρους της θάλασσας και ποιο είναι αυτό, η οποία (έρευνα) θα έχει μεγάλη επίπτωση στον παράκτιο και θαλάσσιο τουρισμό, στις υδατοκαλλιέργειες και σε πολλούς ακόμα τομείς.

«Το θέμα της καινοτομίας το θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί πιστεύει ότι θα της δώσει πλεονεκτήματα. Ιδιαίτερα δε οι καινοτομίες στα θέματα περιβάλλοντος θα συμβάλουν στην ανταγωνιστικότητα. Και το συνδέει με μια γαλάζια οικονομία θεωρώντας ότι από εκεί θα μπορέσουμε να αναπτυχθούμε» λέει στην «Εργασία Τώρα» ο κ. Τσελέντης.

Ο όρος που χρησιμοποιείται - «γαλάζια οικονομία» (blue growth) - περιλαμβάνει την ανάπτυξη καινούργιων προϊόντων ή υπηρεσιών, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και άλλα, εφόσον έχει προηγηθεί η έρευνα, τονίζει ο καθηγητής Τσελέντης. Και προσθέτει: «Αυτές οι καινοτομίες θα μας δώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα».

Ωστόσο ο κ. καθηγητής επισημαίνει: «Όλα τα παραπάνω βέβαια δεν μπορεί

κάποιος να τα κάνει αν δεν έχει πολύ καλή γνώση του περιβάλλοντος της θάλασσας. Από εκεί προκύπτει η θάλασσα έρευνα για εμάς, αλλά και για τους οικονομολόγους, που βλέπουν τη θάλασσα να τους "δίνει" χρήματα. Καταλαβαίνουν βέβαια και οι ίδιοι ότι αν δεν βρεθεί το φάσμα που βγάζει "χρυσό" - χρησιμοποιά ένα αστείο παράδειγμα - δεν θα έχουν καινοτομία στο θέμα αυτό».

«Οπότε υπάρχουν δύο προσεγγίσεις. Και οι δύο σχολές όμως συμπίπτουν στο επίπεδο της θαλάσσιας έρευνας», λέει ο ίδιος και απαριθμεί διαζευκτικά:

1. Είτε για να προστατεύσεις τη θάλασσα

2. είτε για να την εκμεταλλευτείς.

«Αρα λοιπόν πρέπει κάποιος να κάνει έρευνα στις βιοχημικές διεργασίες της θάλασσας - πώς είναι δομημένη, ποιους οργανισμούς περιέχει, να μελετήσει τα θέματα της βιοποικιλότητας και των συστημάτων για την προστασία της, ώστε να μπορέσουν άλλοι να καινοτομήσουν και να βρουν νέα προϊόντα, για παράδειγμα φαρμακευτικά», προσθέτει ο ίδιος.

Ακόμα, θα πρέπει να προηγηθεί έρευνα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων πάνω στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής - πώς διαχειριζόμαστε τους πόρους της θάλασσας και ποιο είναι αυτό, θεωρεί ο κ. Τσελέντης και τονίζει:

INFO

ΠΡΩΤΟ ΦΟΡΟΥΜ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ο υφυπουργός Παιδείας της Γερμανίας, Thomas Rachel, υπογράμμισε ότι «η στρατηγική για την καινοτομία στρέφεται προς τις ανάγκες της κοινωνίας στην καλή ενέργεια, στην επαρκή υγεία, στη βιώσιμη κινητικότητα, στην ασφαλή επικοινωνία και στη μελλοντική ανταγωνιστικότητα».

Ο επικεφαλής της Ομάδας Δράσης της Ε.Ε. για την Ελλάδα (Task Force for Greece), Horst Reichenbach, τόνισε ότι «η Ελλάδα έχει τεράστιο ανεκμετάλλευτο οικονομικό δυναμικό και η καινοτομία αποτελεί έναν από τους παράγοντες για την πραγματοποίηση αυτής της δυναμότητας, για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη».

Την ανάγκη να παραμείνει στην Ελλάδα το ανθρώπινο δυναμικό της αναγνώρισε ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ευγενίδου, Λεωνίδας Δημητριάδης-Ευγενίδης, λέγοντας πως «πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να παραμείνουν στην Ελλάδα οι αξιόπιστοι επιστήμονες αλλά και να προσελκυστούν οι άριστοι επιστήμονες της Διοσπόρας, με ορίζοντα μακροχρόνιας συνεργασίας αλλά και αδιάλειπτης συμμετοχής τους στο γίγνεσθαι της καινοτομίας στην Ελλάδα».

Τέλος, ο υφυπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Κυριάκος Μπιστοκόκης, μίλησε για την ανάγκη άρσης των εμποδίων που θέτει η γραφειοκρατία στην ελληνική επιχειρηματικότητα: «Χρέος της πολιτείας είναι να αντιμετωπίσει αποφασιστικά τα εμπόδια που περιορίζουν τις ελληνικές επιχειρήσεις και κυρίως τη γραφειοκρατία. Χρειάζεται πολλή προσπάθεια για να ξεριζωθούν παλιές νοοτροπίες και αντιλήψεις».

Η έρευνα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων θα έχει μεγάλη επίπτωση στις υδατοκαλλιέργειες

κιλότητας και των οικοσυστημάτων πάνω στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής - πώς διαχειριζόμαστε τους πόρους της θάλασσας και ποιο είναι αυτό, θεωρεί ο κ. Τσελέντης και τονίζει:

«Όλα αυτά θα έχουν μεγάλη επίπτωση στον παράκτιο και θαλάσσιο του-

ρισμό, στις υδατοκαλλιέργειες και σε πολλούς ακόμα τομείς. Αν πετύχει η έρευνα, είναι πολύ πιο εύκολο να στηριχτούν κάποιες αποφάσεις οικονομικές, κοινωνικές και ούτε καθεξής. Αν δούμε τις αντοχές των συστημάτων, τότε θα είναι πιο βιώσιμη η παρέμβαση μας. Όλα αυτά μελετώνται».

Σχετικά με το αν εκδηλώνεται επιχειρηματικό ενδιαφέρον χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας στο θαλάσσιο περιβάλλον, ο κ. Τσελέντης λέει: «Οι εταιρείες δείχνουν ενδιαφέρον αν υπάρχει ένδειξη ότι μπορούν να εκμεταλλευτούν ένα προϊόν ή μια υπηρεσία».

Θα χρηματοδοτήσουν έρευνες σχετικές με τους φυσικούς πόρους- πετρέλαιο και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Εάν, για παράδειγμα, δωσω εγώ ως επιστήμονας ότι ένα μεγάλο κύμα έρχεται κάθε τόσο σε συγκεκριμένο μέρος, προφανώς και η ΔΕΗ θα ενδιαφερθεί άμεσα ή αν ανακαλύψουμε ένα φάσμα με αντικαρκινογόνο ουσία».

Πάντως, ο καθηγητής Τσελέντης επισημαίνει την ανάγκη των διακρατικών συνεργασιών: «Αυτό που έχει σημασία είναι να γίνονται περιφερειακές συνεργασίες. Εγώ στην Ελλάδα δεν μπορώ να κάνω έρευνα όταν η Ιταλία δεν κάνει τίποτα».

Συχνά οι επιστήμονες το ξεχνάμε αυτό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Μεσόγειος, όπου μπορεί εδώ να γίνεται σωστή δουλειά, αλλά στη Νότια Αφρική να επιβαρύνεται το θαλάσσιο περιβάλλον».